ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 20.11.2023 г.
COM(2023) 704 final

2023/0402 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА

за изменение на Решение за изпълнение (ЕС) 2021/512 за предоставяне на разрешение на Обединеното кралство да прилага по отношение на Северна Ирландия специална мярка за дерогация от членове 16 и 168 от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност, с оглед удължаване на срока на действие на разрешението

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

В съответствие с член 395, параграф 1 от Директива 2006/112/ЕО от 28 ноември 2006 г. относно общата система на данъка върху добавената стойност[1] (наричана по-долу за краткост „Директивата за ДДС“) Съветът, като действа с единодушие по предложение на Комисията, може да разреши на всяка държава членка да прилага специални мерки за дерогация от разпоредбите на посочената директива с цел да се опрости процедурата за събиране на ДДС или да се предотвратят определени форми на отклонение от данъчно облагане или избягване на данъци.

Обединеното кралство напусна Европейския съюз (ЕС) на 31 януари 2020 г. В съответствие със Споразумението за оттегляне[2], за ЕС то вече е трета държава.

Считано от 1 януари 2021 г., законодателството на ЕС в областта на ДДС вече не се прилага за Обединеното кралство. Независимо от това, въз основа на Протокола за Ирландия/Северна Ирландия[3] (наричан по-долу за краткост „Протоколът“), който е част от Споразумението за оттегляне, Северна Ирландия остава в обхвата на законодателството на ЕС в областта на ДДС по отношение на стоките, за да се избегне създаването на „твърда“ граница между Ирландия и Северна Ирландия. Що се отнася до услугите, Северна Ирландия, заедно с останалата част от Обединеното кралство, се третира като трета държава.

Това неизбежно води до двойна или смесена система за ДДС в Северна Ирландия, при която — съгласно предвидените в дял V от Директивата за ДДС правила за мястото на облагаемите сделки — за доставките, вътреобщностните придобивания и вноса на стоки, намиращи се в Северна Ирландия, се прилагат хармонизираните правила на ЕС, докато доставките на услуги на същата територия не са предмет на системата на ЕС за ДДС.

Поради това, за да продължи прилагането в Северна Ирландия на специален режим за ДДС, предвиждащ мерки с единна ставка по отношение на неподлежащия на приспадане данък върху добавената стойност, начислен върху горивото за служебни автомобили, в отклонение от общите правила по Директивата за ДДС, е необходимо да се предостави дерогация съгласно член 395, параграф 1 от същата директива.

С писмо, заведено в Комисията на 13 юли 2023 г., Обединеното кралство поиска разрешение да продължи да прилага мярка за дерогация от членове 16 и 168 от Директивата за ДДС. В съответствие с член 395, параграф 2 от Директивата за ДДС с писма от 7 август 2023 г. Комисията информира всички държави членки, с изключение на Кипър, за отправеното от Обединеното кралство искане. Кипър беше информиран с писмо от 8 август 2023 г. На същата дата (8 август 2023 г.) Комисията уведоми Обединеното кралство, че разполага с цялата информация, която счита за необходима за разглеждане на искането.

---

1 ОВ L 347, 11.12.2006 г., стр. 1.

2 Споразумение на Съвета за оттеглянето на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия (ОВ C 384 I, 12.11.2019 г., стр. 1).

3 ОВ C 384 I, 12.11.2019 г., стр. 92.

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

Съгласно член 168 от Директивата за ДДС всяко данъчно задължено лице има правото да приспадне ДДС, начислен върху направените от него покупки за целите на неговите облагаеми сделки. По силата на член 16 от същата директива, ако данъчно задължено лице пренасочва стоки, представляващи част от неговите стопански активи, за лични нужди или за нуждите на персонала си, когато дължимият ДДС за тези стоки или техните съставни части е подлежал изцяло или частично на приспадане, е налице самодоставка на стоки.

В случай на служебни автомобили, които частично се употребяват за лични (нестопански) нужди, при горепосочените правила често е трудно да се изчислят и да се обложат с данък разходите, свързани с употребата за лични нужди.

В този контекст Обединеното кралство прилага специален режим, разрешен с Решение 86/356/ЕИО на Съвета от 21 юли 1986 г. за предоставяне на разрешение за прилагането на мерки с единна ставка по отношение на неподлежащия на приспадане ДДС, начислен върху разходите за гориво за служебни автомобили[4]; този режим се основаваше на обема на двигателя и вида гориво на автомобила. Въз основа на Протокола законодателството на ЕС в областта на ДДС продължава да се прилага в Северна Ирландия по отношение на доставките на стоки. С Решение за изпълнение (ЕС) 2021/512 на Съвета[5], на Обединеното кралство беше разрешено да прилага по отношение на Северна Ирландия специална мярка за дерогация от членове 16 и 168 от Директива 2006/112/ЕО; срокът на действие на тази мярка изтича на 31 декември 2023 г.

В искането си Обединеното кралство обяснява как функционира специалният режим. Режимът съчетава различни елементи за изчисляване на разходите за употребата за лични нужди, върху които се дължи ДДС. Тези елементи са разходът на гориво на километър (който се изчислява въз основа на нивата на емисиите на CO_2), средното разстояние, изминато при употреба за лични нужди (което се определя въз основа на данни от Националното проучване на пътуванията, извършвано от Министерството на транспорта) и цената на дребно на автомобилните горива.

За данъчно задължените лица специалният режим не е задължителен — вместо него те могат да изберат да не възстановяват ДДС за своите горива или да го възстановяват по метод на изчисляване на съотношението, основаващ се на подробна отчетност за изминатите разстояния.

Според Обединеното кралство този режим е доказал, че е точен, и е довел до значително опростяване както за предприятията, така и за данъчната администрация. Обединеното кралство твърди също така, че мярката дава правна сигурност на данъчно задължените лица, като предоставя опростен метод, който може да бъде използван за отчитане на ДДС при употребата на горива за лични нужди и е в съответствие с общите правила относно приспадането, определени в Директивата за ДДС.

Въз основа на това Обединеното кралство по отношение на Северна Ирландия поиска разрешение да продължи прилагането на дерогацията, считано от 1 януари 2024 г. Срокът на действие на дерогацията следва да е ограничен до 31 декември 2026 г., за да

---

4 ОВ L 212, 2.8.1986 г., стр. 35.

5 ОВ L 103, 24.3.2021 г., стр. 4—5.

може да се прецени дали специалният режим продължава да отразява правилно общото съотношение между употребата за стопански цели и за лични нужди.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

Съгласно член 176 от Директивата за ДДС Съветът определя разходите, по отношение на които ДДС не подлежи на приспадане. Дотогава той разрешава на държавите членки да продължат да прилагат изключенията, предвидени в националното им законодателство към 1 януари 1979 г. Поради това има известен брой разпоредби за запазване на завареното положение, които ограничават правото на приспадане във връзка с леките пътнически автомобили.

Независимо от предходните инициативи за определяне на правила относно категориите разходи, върху които може да бъде наложено ограничение на правото на приспадане[6], такъв специален режим е целесъобразен за периода до хармонизирането на тези правила на равнището на ЕС.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

- **Правно основание**

Член 395 от Директивата за ДДС.

- **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

Като се има предвид разпоредбата от Директивата за ДДС, на основание на която е съставено предложението, принципът на субсидиарност е спазен на равнището на тази директива.

- **Пропорционалност**

Решението се отнася до предоставяне на разрешение на Обединеното кралство по отношение на Северна Ирландия по негово искане и не представлява задължение.

Предвид ограничения обхват на специалния режим, той е пропорционален на преследваната цел — опростяване на задълженията по ДДС и на събирането на ДДС. Той не надхвърля необходимото за опростяване на задълженията по ДДС и на събирането на ДДС в конкретен сектор. За данъчно задължените лица режимът остава незадължителен.

- **Избор на инструмент**

Предложеният инструмент е решение за изпълнение на Съвета.

Съгласно член 395 от Директивата за ДДС дерогация от общите правила за ДДС е възможна единствено след разрешение на Съвета, действащ с единодушие по предложение на Комисията. Решение за изпълнение на Съвета е най-подходящият инструмент, тъй като негов адресат може да бъдат отделни субекти.

[6] COM(2004) 728 окончателен: Предложение за Директива на Съвета за изменение на Директива 77/388/ЕИО с цел опростяване на задълженията, свързани с данъка върху добавената стойност (ОВ C 24, 29.1.2005 г., стр. 10), оттеглено на 21 май 2014 г. (ОВ C 153, 21.5.2014 г., стр. 3).

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Консултации със заинтересованите страни**

Консултация със заинтересованите страни не беше проведена. Настоящото предложение се основава на искане, отправено от Обединеното кралство по отношение на Северна Ирландия, и се отнася само до Северна Ирландия.

- **Събиране и използване на експертни становища**

Външни експертни становища не бяха необходими.

- **Оценка на въздействието**

Предложението за решение цели опростяване на събирането на ДДС и на задълженията по ДДС във връзка с разходите за гориво за служебните автомобили, които частично се употребяват за нестопански цели, и следователно има потенциално положително въздействие.

За данъчно задължените лица, които биха избрали тази система, тя намалява административната тежест и разходите за спазване на изискванията, като премахва необходимостта да се води за целите на ДДС подробна отчетност за разстоянията, изминати от всеки служебен автомобил. Изпълнението на тези изисквания за водене на отчетност често е времеемко и налага значителна административна тежест за относително малки данъчни задължения. Посочва се, че благодарение на опростяването, което предлага този вариант, се избягват трудностите, свързани с евентуалния отказ на предприятията от правото им на възстановяване на ДДС върху горивото, използвано за стопански цели. Освен това се посочва, че специалната мярка дава правна сигурност на данъчно задължените лица.

Методът на опростяване намалява и тежестите за данъчните органи, от които в противен случай ще се изисква да извършват ревизии по множество отделни случаи.

Въпреки това поради тесния обхват на дерогацията и ограничения ѝ срок на прилагане въздействието при всички случаи ще бъде ограничено.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Мярката няма да окаже отрицателно въздействие върху собствените ресурси на Съюза, формирани от ДДС. В този контекст следва да се припомни, че в съответствие с член 8, втора алинея от Протокола приходите от сделки, които се облагат в Северна Ирландия, не се превеждат на ЕС.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Планове за изпълнение и механизъм за мониторинг, оценка и докладване**

Предложението включва клауза за изтичане на срока на действие: той изтича автоматично на 31 декември 2026 г.

2023/0402 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА

за изменение на Решение за изпълнение (ЕС) 2021/512 за предоставяне на разрешение на Обединеното кралство да прилага по отношение на Северна Ирландия специална мярка за дерогация от членове 16 и 168 от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност, с оглед удължаване на срока на действие на разрешението

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 г. относно общата система на данъка върху добавената стойност[1], и по-специално член 395, параграф 1, първа алинея от нея,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

(1) В съответствие с член 1 от Решение за изпълнение (ЕС) 2021/512 на Съвета[2], на Обединеното кралство беше разрешено до 31 декември 2023 г. да прилага по отношение на Северна Ирландия специална мярка за дерогация от членове 16 и 168 от Директива 2006/112/ЕО, за да определя чрез единна ставка дела на ДДС, свързан с разходите за гориво за служебните автомобили, които се употребяват за лични нужди („специалната мярка“).

(2) Съгласно член 168 от Директива 2006/112/ЕО всяко данъчно задължено лице има правото да приспадне ДДС, начислен върху направените от него покупки за целите на неговите облагаеми сделки. По силата на член 16 от посочената директива обаче употребата от данъчно задължени лица на стоки, представляващи част от техните стопански активи, за лични нужди или за нуждите на персонала им, се третира като възмездна доставка на стоки, когато дължимият ДДС за тези стоки или техните съставни части е подлежал изцяло или частично на приспадане. Тази система позволява възстановяването на първоначално приспаднатия ДДС във връзка с употребата за лични нужди.

(3) С писмо, заведено в Комисията на 13 юли 2023 г., Обединеното кралство поиска разрешение да продължи да прилага по отношение на Северна Ирландия специалната мярка и след 31 декември 2023 г.

(4) Съгласно член 395, параграф 2, втора алинея от Директива 2006/112/ЕО с писма от 7 август 2023 г. Комисията изпрати искането, подадено от Обединеното кралство, на държавите членки с изключение на Кипър, който беше информиран с писмо от 8 август 2023 г. С писмо от 8 август 2023 г. Комисията уведоми

[1] ОВ L 347, 11.12.2006 г., стр. 1.
[2] ОВ L 103, 24.3.2021 г., стр. 4.

Обединеното кралство, че разполага с цялата информация, необходима за разглеждане на искането.

(5) Според информацията, представена от Обединеното кралство в неговото искане, фактическото положение, което обосновава прилагането на специалната мярка, не се е променило. Освен това включеното в искането обяснение на функционирането на специалната мярка сочи, че тя се е оказала ефективна при опростяването — както за данъчно задължените лица, така и за данъчната администрация — на процедурата за събиране на ДДС във връзка с разходите за гориво за служебните автомобили, които се употребяват частично за лични нужди.

(6) Поради това е целесъобразно срокът на действие на разрешението, посочено в Решение за изпълнение (ЕС) 2021/512, да бъде удължен. Удължаването на срока на действие на разрешението следва да е ограничено във времето, за да се даде възможност на Обединеното кралство да проследява адекватно дали определеният чрез единна ставка дял на ДДС продължава да отразява правилно разходите за гориво за служебните автомобили, които се употребяват за лични нужди. Поради това срокът на действие на разрешението за специалната мярка следва да изтече на 31 декември 2026 г.

(7) Ако Обединеното кралство поиска срокът на действие на специалната мярка да бъде удължен и след 31 декември 2026 г., то следва да представи на Комисията искане, придружено от доклад, до 31 март 2026 г.

(8) В съответствие с член 8, втора алинея от Протокола приходите от сделки, които се облагат в Северна Ирландия, не трябва да се превеждат на Съюза. Поради това мярката за дерогация няма да окаже отрицателно въздействие върху собствените ресурси на Съюза, формирани от ДДС.

(9) Поради това Решение за изпълнение (ЕС) 2021/512 следва да бъде съответно изменено,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Член 1 от Решение за изпълнение (ЕС) 2021/512 се заменя със следното:

„*Член 1*

Чрез дерогация от членове 16 и 168 от Директива 2006/112/ЕО, на Обединеното кралство се разрешава от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2026 г. да определя по отношение на Северна Ирландия чрез единна ставка дела на ДДС, свързан с разходите за гориво за служебните автомобили, които се употребяват за лични нужди.

Всяко искане за удължаване на срока на действие на мярката, предвидена в настоящото решение, се представя на Комисията до 31 март 2026 г. и се придружава от доклад, който потвърждава ефективността на специалната мярка, както и постигането на целите. Докладът трябва да съдържа преглед, показващ дали делът на ДДС продължава да отразява правилно разходите за гориво за служебните автомобили, които се употребяват за лични нужди.“

Член 2

Адресат на настоящото решение е Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия по отношение на Северна Ирландия.

Съставено в Брюксел на […] година.

За Съвета
Председател